gemeente Bronckhorst

Actieve informatievoorziening

Aan	:	de gemeenteraad
Kopie aan	:	
Portefeuillehouder	:	R. van Velsen
Datum vergadering BenW	:	27 oktober 2026
Kenmerk	:	Z214363/D013018
Onderwerp	:	Voorverkenning Diepe Aanlanding

Kennis te nemen van
De uitkomsten van de door het ministerie van Economische Zaken en Klimaat uitgevoerde Voorverkenning Diepe Aanlandingen en duiding daarvan.

Context
Op 9 juli 2026 publiceerde het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) een Kamerbrief met onder andere informatie over de Voorverkenning Diepe Aanlandingen. De Voorverkenning Diepe Aanlandingen is een verkenning om windenergie van zee landinwaarts aan te laten sluiten op het landelijke elektriciteitsnet. Dit om knelpunten in het hoogspanningsnet te voorkomen of te beperken. Op 14 juli 2026 hebben wij u hierover met een actieve informatie geïnformeerd. In de raadsmededeling hebben wij aangegeven de informatie te bestuderen en op basis daarvan u te informeren. Deze raadsmededeling voorziet daarin.

Kernboodschap

Diepe aanlanding
Windenergie opgewekt op de Noordzee kan niet volledig aan de kust worden aangesloten op het energiesysteem. Uit het programma Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (pVAWOZ) blijkt dat de aansluitmogelijkheden daar beperkt zijn en dat aansluiting bij de kust leidt tot netcongestie richting Oost- en Zuid-Nederland. Daarom onderzoekt het ministerie van EZK, samen met TenneT, provincies en Rijkswaterstaat of windenergie verder landinwaarts kan worden aangesloten. Dit wordt een diepe aanlanding genoemd. Een diepe aanlanding bestaat uit drie onderdelen: een aanlandlocatie aan de kust, een ondergrondse 525kV-gelijkstroomkabel (corridor van 2 km breed) en een converterstation nabij een 380kV-aansluitstation.

Het converterstation zet gelijkstroom om naar wisselstroom. Het is een gebouw van ongeveer 25 meter hoog op een terrein van ongeveer 5,5 hectare, plus tijdelijk 2 hectare werkterrein tijdens de aanleg. Het converterstation moet binnen 6 kilometer van een hoogspanningsstation liggen en er wordt een richtafstand van minimaal 200 meter tot woningen aangehouden.

De status van de voorverkenning
De voorverkenning is een informele voorbereidende stap waarin het Rijk alternatieven in beeld brengt voor (1) mogelijke aansluitstations, (2) locaties/zoekgebieden voor plaatsing van een converterstations rond mogelijke aansluitstations en (3) mogelijke kabelroutes van de kust naar de converterstations. Met de voorverkenning worden (dus) geen keuzes gemaakt of besluiten genomen. Het bevat (samengevat) een set van redelijke alternatieven voor een diepe aanlanding en aanbeveling voor vervolgonderzoek naar de verschillende onderdelen van en redelijke alternatieven voor een diepe aanlanding.

De inhoud en duiding van de Voorverkenning Diepe Aanlandingen
De voorverkenning omvat een uitgebreide hoofdrapportage met bijbehorende bijlagen. Deze raadsmededeling is op inhoud niet uitputtend; voor de volledige inhoud wordt verwezen naar de stukken: Voorzienings- en leveringszekerheid energie | Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Algemene indruk Voorverkenning Diepe Aanlandingen
De conclusies en aanbevelingen van de voorverkenning worden gebaseerd op het effect van een diepe aanlanding op het energiesysteem, het milieu, de omgeving en kosten. Allereerst maken wij uit de conclusies en aanbevelingen in de hoofdrapportage op dat er nog diverse afhankelijkheden/onzekerheden zijn. En dat verdieping nodig is op de verschillende onderdelen van diepe aanlanding. Zo moeten er nog (integrale) afwegingen en onderzoeken plaatsvinden over toepassing van diepe aanlanding in algemene zin, het aantal diepe aanlandingen en de regio's met bijbehorende aansluitstations waar diepe aanlanding zou kunnen plaatsvinden. Dit maakt tegelijkertijd dat er nog veel onzeker is op zowel inhoud als in tijd. En dat de uitkomsten van de voorverkenning daarmee in zekere zin beperkt en nog niet integraal zijn te duiden. Ondanks voorgaande beseffen wij ons dat de impact van de onderdelen van diepe aanlanding op de ruimte en daarmee leefomgeving groot kan zijn. In het bijzonder op locaties in de nabijheid van woongebieden.

In de voorverkenning zijn binnen 6 kilometer van alle mogelijke aansluitstations in de diverse regio's ook (globale) zoekgebieden voor een converterstation verkend. Dat geldt ook voor het hoogspanningsstation Doetinchem-Langerak, t.w. 2 zoekgebieden grenzend aan en nabij Langerak op grondgebied van de gemeente Doetinchem en Bronckhorst, 1 zoekgebied op en nabij bedrijvenpark A18 en 1 op en nabij de bedrijventerreinen in het zuiden van

Doetinchem. De verkenning en beoordeling van deze zoekgebieden is, zoals wij uit de voorverkenning opmaken, in dit stadium op hoofdlijnen uitgevoerd. Tegelijkertijd leidt dit volgens ons tot een onvolledig beeld over de geschiktheid en beschikbaarheid van de zoekgebieden. Dit betekent ook dat er vraagtekens zijn bij de conclusies die verbonden worden aan de zoekgebieden.

Wij blijven de vervolgstappen van het Rijk over diepe aanlanding volgen. Om zodoende het onderwerp beter te kunnen duiden en daarover een mening te kunnen vormen. Daarbij speelt overigens mee dat de lopende uitbreiding van het hoogspanningsstation Doetinchem-Langerak ook al van wezenlijke (positieve) invloed is op het energiesysteem. En daarmee voor de gehele regio Flevoland-Gelderland-Utrecht (FGU-regio).

Korte weergave Voorverkenning Diep Aanlandingen
Op basis van criteria zijn 12 (van de 21) aansluitstations in vier regio's (Flevoland, Overijssel, Gelderland/Noord-Brabant, Limburg en Eindhoven) geselecteerd als mogelijk aansluitstation. Binnen de regio Gelderland/Noord-Brabant zijn de aansluitstations onderzocht in Boxmeer (bestaand), Doetinchem (bestaand/uitbreiding), Wijchen (toekomstig) en Rivierenland (toekomstig). Een analyse van het effect van diepe aanlanding op het energiesysteem laat zien dat diepe aanlanding in zowel de regio Gelderland/Noord Brabant als in de regio Limburg altijd gunstig is voor het energiesysteem. Dit in tegenstelling tot de regio's Flevoland en Overijssel.

Voor de afweging tussen aansluitstations binnen de regio's is een aantal zaken van belang. Het gaat om de aansluitcapaciteit bij de 380kV hoogspanningsstations, de lokale vraag, het aanbod en de locatie in het netwerk. De hoogspanningsstations/ aansluitstations in de voor ons relevante regio Gelderland/Noord-Brabant kennen een aantal gedeelde (positieve) conclusies. Wat betreft de geschiktheid van specifiek de locatie Doetinchem-Langerak is aangegeven dat de verbinding met Duitsland gunstig is. Dit geldt ook voor andere locaties die verbonden zijn met het energiesysteem in Duitsland of België. Wat betreft de benodigde kabelroutes komt op hoofdlijnen naar voren dat de routes naar Rivierenland en Wijchen gevolgd door Boxmeer en Eindhoven de meest gunstige routes zijn.

Aan de hand van criteria is een verkenning uitgevoerd naar ruimte voor het plaatsen van een converterstation binnen 6 kilometer van de geselecteerde aansluitstations. Dit zijn de zogenaamde zoekgebieden voor een converterstation. In de rapportage is voor de zoekgebieden een milieubeoordeling opgenomen en informatie uit de omgeving. Zoals eerder aangegeven gaat het in het geval van het hoogspanningsstation Doetinchem-Langerak om 4 zoekgebieden: 2 zoekgebieden grenzend aan en nabij Langerak op grondgebied van de gemeente Doetinchem en Bronckhorst, 1 zoekgebied op en nabij bedrijvenpark A18 en 1 op en nabij de bedrijventerreinen in het zuiden van Doetinchem. In de rapportage is opgenomen dat hierover werksessies hebben plaatsgevonden met onder andere gemeenten. De gemeente Bronckhorst en Doetinchem hebben ambtelijk ook

deelgenomen en op dat moment lokale inbreng geleverd. Bij de verwerking van die inbreng in de voorverkenning zijn de gemeenten niet betrokken. Over de verkenning en beoordeling van de genoemde zoekgebieden verwijzen wij naar onze algemene indruk van de voorverkenning.

Vervolg

Wij blijven de vervolgstappen van het Rijk over diepe aanlanding volgen en u hierover informeren als daar aanleiding voor is. Dit geldt vanzelfsprekend ook voor andere ontwikkelingen op het thema energie.